

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia.
— Francya. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. —
Turcyja. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Z Krakowa 30. lipca. Dziennik „Czas“ podając sprawę z czynno ci komitetu pogorzeli miasta Krakowa, mówi między innymi, że wzięto pod rozbiór kwestyę wstrzymania się nadal od rozdawnictwa drobnych wsparć, starając się ustanowić w tej mierze pewną zasadę, ażeby chwilowe ulgi z łitości stały się nadal darami miłosierdzia i prawdziwego zbawienia na przyszłość. W tej też myśli, jak się z obrad pokazuje, uradzono używać ze składek darów na łaski potoczne i na łaski stałe, zapewniające przyszły los mieszkańca i odbudowanie miasta, w czem też silna okazuje się wola tak komitetu samego, jako też rady miejskiej i władz rządowych oraz. Komitet zajmuje się zakupieniem materyałów budowlanych z funduszów komitetu; rada miejska upoważniła urząd rogatkowy do wpuszczania bez opłaty efektów pogorzecznych, i z grona swego wybrała do komitetu pogorzeli radców dla spólnego porozumienia się, a tem samem snadniejszego załatwienia powziętych kroków. Rząd zaś ukonstytuował komisję z mężów publicznego zaufania z poleceniem naradzenia się nad sposobem podźwignienia upadłych własności, i wzięcia inicjatywy w środkach ku temu przedsięwziąć się mogących. Delegowany ze strony komisji gubernialnej JW. radzca Zbyszewski, ustalając tę komisję, dodał, że przedewszystkiem chodzi o rozpoznanie wysokości strat i stanu hipoteki domów właścicieli. „Jakkolwiek bowiem rząd chce przyjść w pomoc pożyczką, a nawet podobno zrzeka się procentu, to przecież musi się zapewnić co do bezpieczeństwa wypożyczonej sumy.“ Uchwalono zatem, aby właściciele pogorzalnych majątków złożyli urzędowe lub nieurzędowe wykazy hipoteczne swoich domów, a to w jak najkrótszym czasie w biurze spraw skarbu.

Z ofiar, jakie Warszawa składa, wnosić można, ile ją los Krakowa obchodzi; trzeciego dnia po ogłoszeniu subskrypcyi wpłynęło już przeszło szesnaście tysięcy; dla ułatwienia zbiorów i oraz by podać wszystkim mieszkańcom królestwa sposobność okazania swej życzliwości, ogłosił c. k. jeneralny konsul p. Hein de Valdor, że z woli JO. księcia Namiestnika pozwolonym zostaje Radom szczegółowym opiekuńczym po powiatach w całym królestwie ustanawiać wedle zwyczajnych przepisów oddzielne komitety do zbierania darów, które na ręce konsulatu jeneralnego c. k. austryackiego w Warszawie złożone, niezwłocznie do Krakowa na miejsce przeznaczenia odesłane będą. —

(Izba handlowa i przemysłowa dla księstwa Bukowiny.)

Czerniowce, 15. lipca. Donosimy z radością, pisze dziennik „Bucovina“, że już ukonstytuowała się izba handlowa i przemysłowa dla naszego księstwa. Członkami tej izby mianowano panów: W. Alth, M. Amster, A. Czuczawa, K. Gretz, H. Juster, F. Kador, K. Kriegl, L. Mikuli, A. Mikulitsch i M. Zucker. Większością głosów obrano na pierwszym posiedzeniu pana Alth prezydentem a pana M. Zucker wice-prezydentem. Do czynności tej izby przywiązujemy tem większe nadzieje, gdyż składa się powiększej części z członków, którzy prócz zaufania swych spółobywateli posiadają także potrzebną znajomość naszych stosunków handlowych i przemysłowych, a przeto będą w stanie położyć znaczne zasługi w podźwignieniu handlu i przemysłu krajowego. (Austria.)

(Rozporządzenie ministerstwa handlu.)

Wiedeń, 28. lipca. Aczkolwiek wysoka administracya państwa postanowiła, jak wiadomo, opędzić z publicznego skarbu wydatki, połączone z przesłaniem na przyszły rok do Londynu na tamtejszą wystawę austryackich wyrobów przemysłowych, które do ekspozycyi za stosowne uznane będą, jednakże ministerjum handlu w zamiarze zmniejszenia ile możności kosztów, jakie dla tutejszych fabrykantów przez to przesłanie urosnąć mogą, i ułatwienia im w każdym względzie uczestnictwa w wystawie Londyńskiej, temi dniami wydało rozporządzenie, aby wszystkie na londyńską wystawę przeznaczone fabrykaty krajowe tak przy przesłance do przynależnej komisji ocenienia, jako też w dalszym transporcie na c. k. kolejach żelaznych od wszelkich kosztów wolne były. Z równą gotowością

zapewniły administracya towarzystwa parowej żeglugi na Dunaju, tudzież dyrekecyę północnej i południowej kolei żelaznej wolny od opłaty transport dla wymienionych przedmiotów na przynależnych drogach komunikacyjnych. Bliższe szczegóły, jakie przytem przestrzegać należy, oznajmi mianowana w tym celu komisya specjalnie każdemu, który się o to zgłosi.

(Sprostowanie.)

Wenecya, 19. lipca. Od niejakięgo czasu rozszerzono tu pogłoskę, że tutejsza fabryka tytoniu do Fiume lub Tryestu przeniesioną zostanie. Martwiono się więc tem bardzo, ponieważ fabryka ta zatrudnia wielu robotników, a niedostatek pomiędzy biedniejszemi klasami ludu coraz bardziej się wzmagą. Wszelako obawa ta okazała się teraz całkiem bezzasadną, ponieważ „Gazetta rządowa“ oświadczyła wczoraj, że pogłoska ta jest zupełnie fałszywa, i że raczej zamierzono powiększyć jeszcze tutejszą fabrykę tytoniu. (Austr.)

(Kurs wiedeński z 27. lipca 1850.)

Obliagacye długi pańs. 5% — 97 $\frac{1}{4}$; 4 $\frac{1}{2}$ % — 84 $\frac{15}{16}$; 4% — 75 $\frac{1}{2}$; 2 $\frac{1}{2}$ % — 52 $\frac{1}{4}$. Akcye bank. 1102. Losy z 1834 r. 183; z 1839 r. 119 $\frac{1}{4}$. Akcye kolei półn. 114 $\frac{1}{4}$.

Portugalia.

(Okólnik rządu portugalskiego w sprawie nieporozumienia ze Stanami zjednoczonymi. — Izba deputowanych.)

Lizbona, 19. lipca. Rząd portugalski wydał do wszystkich rządów europejskich okólnik, tyżący się nieporozumienia ze Stanami zjednoczonymi. Na tajnem posiedzeniu przedłożył rząd izbie deputowanych najdokładniejsze objaśnienia tej sprawy tak dalece, iż ile nam wiadomo, ani opozycya ani dzienniki nieznalazły w zachowaniu się rządu najmniejszego powodu do nagany. Eskadra angielska stoi ciągle jeszcze na Tagu równie jak dwa okręta amerykańskie, które mają odwieźć p. Clay, skoro otrzyma swoje paszporta i uporządkuje swoje interesa prywatne.

Jutro ma być zamknięta sesya Kortezów. Izba deputowanych przystąpiła większością 37 głosów przeciw 22 do modyfikacyi ustawy o druku uchwalonych w izbie parów. Silva Cabral wystąpił był bardzo energicznie przeciw polityce swego brata, Costa Cabral, szefa gabinetu. (Indep.)

(Pełnomocnik Zjednoczonych stanów Ameryki północnej wyjeżdża z Lizbony.)

Lizbona. Ponieważ rząd portugalski do ostatka się wzbraiał zapłacić indemnizacyę żadaną ze strony Stanów zjednoczonych północnej Ameryki na korzyść właścicieli okrętu „Armstrong“, jakkolwiek oświadczył gotowość swoją zadość uczynienia innym reklamacyom, przeto pełnomocnik amerykański, po upływie dwudziestudniowego terminu, żądał swoich paszportów, zdjął z mieszkania swego herby rzeczypospolitej amerykańskiej i ogłosił sprzedaż swoich mebli. W ostatniej nocy przesłanej pełnomocnikowi Ameryki oświadczył portugalski minister spraw zagranicznych wyraźnie, że rząd portugalski tylko ustępując przemocy i w obecności groźnej siły, którejby się oprzeć niezdolał, czyni zadość reklamacyom, nie uznając bynajmniej izby były uzasadnione; co do reklamacyi tyżącey się okrętu „Armstrong“, ta jest tak oczywiście niesłuszną, tak niczem nieusprawiedliwioną, iż nie niemoże zniewolić rządu do jej uznania. Minister amerykański odpowiedział, że nigdy nie używał groźby (jak gdyby obecność eskadry była czem innym) oświadczyając, że niemając upoważnienia do odłączenia jednej kwestyi od wszystkich innych musi się odnieść do swego rządu. (Ind.)

Hiszpania.

(Wiadomości potoczne.)

Madryt, 20. lipca. Błędnie utrzymywano, że jenerał Manuel de la Concha ma być wysłany od rządu na wyspę Kubę z tytułem wice króla. Ta wiadomość okazuje się bezzasadną.

Pan Marcoleta reprezentujący tu republikę Nicaragua otrzymał od tutejszego rządu uznanie tej republiki, którą już uznały rządy Francyi i Anglii. Pan Marcoleta odjedzie z Madrytu zaraz po podpisaniu traktatu. (Ind.)

Anglia.

(Izba niższa. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 24. lipca. Na końcu wczorajszego posiedzenia izby niższej odrzucono większością 50 głosów przeciw 32 mocyę pułkownika Dunne tyżącą się zmodyfikowania irlandzkiej ustawy ubogich. — Księżna Kent powróciła do Londynu ze swojej podróży po kontynencie.

— Hrabia i hrabina Neuilly w towarzystwie księżny Orleańskiej i jej dzieci, księcia i księżny Nemours, opuścili wczoraj Londyn wracając do Clairmont.

— Wczoraj otworzono testament księcia Cambridge. Dobra jego będą rozdzielone między jego syna a dwie córki. Egzekutorami testamentu są książę Sutherland, sir James Reynett i sir Henry Wheatley, którzy składać będą z księżną wdową i z pozostałym księciem radę opiekunczą młodej szesnasto-letniej księżniczki Maryi.

— Tłum ludzi zebrał się w przeszły poniedziałek przed hotelem Brunświckim, George-Street, aby widzieć króla Ludwika-Filipa wychodzącego na przechadzkę w parku Rejenta. Skoro wyszedł witano go okrzykami i wszyscy przytomni poodkrywali głowy z oznakami największego szacunku. Były król stanął u wejścia hotelu i rzekł: „Mości panowie, dziękuję Wam wszystkim za wielką uprzejmość i przyjaźne względy, których zawsze odbierałem dowody z waszej strony, nie tylko w Londynie lecz wszędzie gdzie tylko byłem w Anglii. Dziękuję Wam zato z głębi serca mego i niechaj Was Bóg ma w swojej świętej opiece.“ Po tej przemowie uściśnął król rękę wszystkich osób, które się znajdowały w jego bliskości. (Ind.)

(Wiadomości potoczne z Londynu.)

Londyn, 24. lipca. Ludwik Filip powrócił po odbytej w Londynie pierwszej komunii hrabiego Paryża z całą rodziną swoją znowu do Claremont.

Pozostały po zmarłym księciu Cambridge majątek ma być podług testamentu podzielony na trzy części pomiędzy troje dzieci jego, teraźniejszego księcia Cambridge i obie jego siostry. Owdowiła księżna odziedzicza oprócz innego majątku, sumę 5000 funtów szterlingów w pieniądzu. Wykonawcami testamentu są: książę Sutherland, Sir James Reynett i Sir Henry Wheatley. Opiekę nad 16-letnią księżniczką Maryą obejmują wspólnie jej matka, brat i wspomnieni wykonawcy testamentu.

Na zgromadzeniu pierwszych znakomości wszystkich stanów, które się wczoraj odbyło w Westende pod prezydencją lorda Aberdeen, i gdzie debatowano nad kwestyą tyczącą się postawienia pomnika na cześć Sir Roberta Peel, znajdował się także książę Wellington, i miał tam mowę przy hucznych oklaskach, w której pamięci zmarłego przyjaciela swego oddał cześć zasłużoną. Potem ustanowiono komitet złożony z pierwszych członków obu izb parlamentowych i z innych osób znakomych dla obmyślenia jak najlepszych środków, któreby do osiągnięcia tego celu doprowadzić mogły.

W Bristolu wydarzyło się wczoraj okropne nieszczęście. Na jednym z mniejszych statków parowych, na którego pokładzie około 50 pasażerów się znajdowało, — pękł kocioł. Wskutek tego zginęło kilkoro ludzi, a wiele innych osób zostało oparzonych lub ciężko rannych. (P. S. A.)

(Zgromadzenie duchowieństwa. — Sprawozdanie zakładu ubogich.)

Londyn, 23. lipca. Po kłęsce jaką poniosło ultra-kościelne stronnictwo przyjęciem bilu „Rectory“, wskutek czego wielka renta 34,000 f. szt. w Manchester nie ma być na przyszłość wypłacana klerowi tytularnemu lecz duchownym „pracującym“, a w części obrócona na potrzeby szkolne, usiłuje duchowieństwo odwołać inną, a mianowicie w sprawie Gorham, którą we wszystkich instancjach przegrało. Na odbytem dziś zgromadzeniu postanowiło duchowieństwo protestować przeciw wyrokowi tajnej rady, podać petycję do królowej z tem żądaniem, iżby wyroki sądów cywilnych odnoszące się do doktryn kościelnych poddane były na przyszłość sądom duchownym, — przedłożyć adres biskupom i arcybiskupom z domaganiem się dla synodów kościelnych upoważnienia do rozstrzygania w sprawach dyscyplinarnych i tyczących się wiary, i w końcu wezwać wszystkich członków kościoła do poparcia tych petycji.

— Według sprawozdania przedłożonego obu izmom od dyrekcji zakładu dla ubogich, rozdano w przeciągu jednego tylko roku kończącego się z dniem najsw. Panny Maryi gromnicznej: 5,792,963 f. szterl. pomiędzy 827,919 osób w Anglii i Walii.

Francya.

(Korespondencya telegraficzna.)

Paryż, 26. lipca, ósma godzina wieczór. Rada okręgu Chateaux żąda rewizji konstytucji. W izbie prawodawczej proponuje Dupont indagację względem artykułu w Wieczornym Monitorze, w którym izbę prawodawczą zaczepiono. Baroche zaręcza honorem, że o samowolnym kroku państwa ani pomyślano, poczem zgromadzenie małą większością dzienny porządek przyjęło.

W Lizbonie zamknięto kortezy.

Renty 3% — 58.30. 5% 96.65.

Z Szlezwig-Holsztynu nie ma żadnej wiadomości, bo berlińsko-hamburska komunikacya przez wielkie burze jest przerwana.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 27. lipca. Legitymiści i montaniardzi są za odroczeniem prorogacji. Zaproponowano zakaz sprzedawania ulicznego dzienników rozciągnąć na wszystkie czasopisma. Wotowano budżet dla ministerjum wojny. Dep. Charras zawnioskował redukcję płacy generała Changarnier, wspominając zarazem o jego stosunkach nieprzyjaźnych z ministrem wojny. Wniosek ten odrzucono.

Bruksela, 27. Właśnie-co przybył tu król bawarski. (O. C.)

(Posiedzenie izby prawodawczej z d. 26. lipca.)

Paryż, 26. lipca. Z powodu nowego artykułu w Monitorze wieczornym wymierzonego przeciw całemu zgromadzeniu narodowemu, groźna burza powstała zrazu na dzisiejszym posiedzeniu. Wybuchnięcie scysy między władzą prawodawczą a wykonawczą zdawało się być nieuchybne. Jeden z członków umiarkowanej prawej strony, kwestor zgromadzenia p. Baze zaproponował nawet z mownicy, aby zgromadzenie do biór swoich poszło na naradę i mianowało komisję, któraby przeciw gabinetowi a raczej przeciw pałacowi elyseijskiemu przedsięwzięła kroki należyte; propozycya ta, to uroczyste wypowiedzenie wojny władzy wykonawczej omal nie została przyjęta przez aklamacyę. Lecz po tym wybuchu gniewu, po tem wielkiem wstrząśnieniu, uspokoily się znowu umysły a większość uchwaliła przejść do pojedynczego porządku dziennego.

Pan Baroche, który wywołał tę straszną burzę, zazęgnął ją znowu. Mowa pana Dupont (de Bussac) nie zrobiła wrazenia; pan J. Favre, który po nim wstąpił na mownicę, nie wywarł również znacznego wpływu; lecz zniewolił niejako pana Baroche do odpowiedzi; zdawało się bowiem zrazu, że minister postanowił nie odpowiadać weale na te interpelacye. Atoli po przemowie pana J. Favre wstąpił na mownicę i pierwszymi zaraz słowami oburzył przeciw sobie stronnictwo umiarkowane, które poprzednio niezgadzało się weale ze zdaniem wyrzeczonym przez dwóch mowców lewej strony. Na to minister począł się tłumaczyć z pierwszych słów swoich, a większość, która po pierwszym uniesieniu pojęła całe niebezpieczeństwo ostatecznego kroku, do którego się widziała porwana, przyjęła chętnie ofiarowane przez ministra uniewinnienie, i wzięwszy tę deklaracyę pod rozwagę, powzięła wyżej wymienioną uchwałę. (Indep.)

(Poczta francuska z d. 25. lipca.)

Paryż, 25. lipca. Prezydent znajdował się wczoraj w kościele St. Leu na nabożeństwie załobnem za swego ojca. Do tego samego kościoła zamówił on już pomniki dla ojca i dla zmarłego w roku 1831 brata we Włoszech. Na restauracyę kościoła chce prezydent odłożyć 93,000 fr. Na wyprawioną wczoraj przez prezydenta republiki wielką ucztę, zaproszone było biéro zgromadzenia narodowego, Molé, Changarnier, Montalembert, Riancey, Broglie, St. Marc Girardin i kilku generałów. Po skończonem uczcie starali się pp. Molé, Broglie, Montalembert i Thiers zapewnić prezydenta, że w opozycyjnych wyborach do komisji niustającej niemieli żadnego udziału.

— Arnaud (de l'Ariège), Destours i Bac, członkowie góry, przedłożyli wniosek żądający zniesienia ustawy wyborowej z 31go maja. Podług zapewnienia danego przez pana Larochejaquelin z mownicy, oczekują ze strony legitymistów takiego samego wniosku. Koalicya góry i legitymistów nadałaby wnioskowi temu potrzebną większość, aby go umieścić w porządku dziennym.

— Monitor wieczorny umieścił artykuł, który uznają za manifest pałacu Elysée. Artykuł ten pod napisem: „Zgromadzenie i prezydent“ zaczyna się w ten sposób: „Co jest zamiarem tego zgromadzenia, dokąd chce ono zaprowadzić Francję? Że siedzicie w zgromadzeniu, komuż macie podziękować za to? Wpływowi imienia Bonaparte, które was popierało u wyborców stałego ładu. Niebylibyście nigdy otrzymali tych 60,000 głosów, któremi się tak szczycicie, gdyby kraj nie był was uważał za uległych synowcowi cesarza reprezentantów. Francya czeka tylko na jedno słowo prezydenta. A jakże myślicie, cóżby mu odpowiedziały owe 6 milionów wyborców, które go obrały, gdyby rzekł do nich: Kogo wolicie, czy prezydenta czy zgromadzenie?“ Z powodu artykułu tego odbyła się rada ministerjalna.

— W południowej Francji zaczynają się burzyć coraz bardziej. Czerwoni chcieli w Marsylii przeszkodzić bankietowi na cześć księcia Bordeaux. Bonapartyści wyprawiają bankiety na cześć Ludwika Bonaparte. W Tulonie chciano zdobyć arsenał, wskutek czego nastąpiły liczne aresztacye. (P. S. A.)

Holandya.

(Ustawa względem cukru.)

Haga, 23. lipca. Słychać, że ustawy względem cukru wkrótce będą zupełnie zmienione; tej pogłosce, która krąży w kraju, należy przypisać w wielkiej części nadzwyczajne podwyższenie ceny cukru rafinowanego, szczególnie od 24. czerwca; zdaje się nawet, że cena ta jeszcze więcej pójdzie w górę. (Ind.)

(List z Batawii donoszący szczegóły o wybuchu epidemii w Amboina.)

Haga, 23. lipca. W dodatku do wiadomości o wybuchu gwałtownej epidemii w Amboina, którą przyniósł ostatni kuryer z Indyów, podaje dziennik „Handelsblatt“ według listu prywatnego pisanego z Batawii dnia 25. maja 1850 następujące szczegóły: „Otrzymało z Amboina smutne bardzo wiadomości, które jak się zdaje, rząd niechce ogłosić. Straszne trzęsienie ziemi, które się w przeciągu dziewięciu dni kilka razy ponawiało, porobiło tam ogromne szkody. Po tem nieszczęściu nastąpiła gwałtowna epidemia; gubernator Clerens i większa część Europejczyków osiadłych w Amboinie stali się ofiarami tej epidemii. Pan Coster, młody człowiek wysłany niedawno na wyspy Moluques, urzędnik trzeciej klasy, został nagle pierwszym dygnitarzem i objął urządowanie gubernatora. Mówią nawet, że nasz rząd nie otrzymał o tej kłęsce innej urzędowej wiadomości niż sprawozdanie pana Coster, zastępującego miejsce gubernatora. Inne szczegóły wyjęte są z listów prywatnych. Środki jakich rząd użył w tych smutnych okolicznościach potwierdzają doniesienia tych korespondencyi. (Ind.)

Włochy.

(Ostatnia poczta z Włoch.)

Liwurna, 22. lipca. Znajduje się tu obecnie przeszło 15,000 obcych, których pobyt lub przejazd wielką jest dla podupadłego miasta korzyścią. Oczekują tutaj także przyjazdu księżny Berry, z kąd odjechać ma do Florencji.

— 25. lipca. Książę Canino przybył do Liwurny z Nizza za pruskim paszportem. Konsul francuski uznał ważność paszportu, mimo to postawił rząd dwóch żandarmów dla pilnowania księcia na pokładzie okrętu.

Rzym, 22. lipca. O naradach kardynałów nie podobna powziąć bliższej jakiej wiadomości. Słychać jednak w tej mierze, iż na ostatnich konferencyach obradowano nad organizacją nowych muniyepiów i expropriacją gruntów celem założenia kolei żelaznych. Skrytobójca, który niedawno temu wazył był na życie p. Nardoni pułkownika żandarmeryi papieżkiej, wymienił czterech współwinnych. Skazanie pięciu młodych ludzi na 20letnie prace przymusowe za przyrządzenie pirotechnicznych ogni sztucznych, dotknęło ludność nieprzyjemnie. Większą część obwinionych o wypędzenie Jezuitów uwolniono zupełnie. Margrabia Nunziante ogłosił grzmiący dekret przeciw bandytom w Kalabrii.

Cagliari, 18. lipca. Powracający król. okręt z Egiptu przywiózł 18 arabskich ogierów dla królewskiej stadniny.

Rzym. Dzienniki rzymskie donosiły niedawno, że rząd papieski wyrzekł konfiskatę wszystkich dóbr byłych triumwirów, Mazziniego, Armellini i Accursi. — Korespondencya powszechna z Paryża donosi, że minister spraw zagranicznych pan de la Hitte przesłał panu Rayneval, ambasadorowi francuskiemu w Rzymie notę, w której protestuje energicznie przeciw wszelkiej konfiskacie politycznej. Pan Rayneval ma tę notę zakomunikować rządowi rzymskiemu. (Ind.)

(Zamach na życie podpułkownika Nardoni.)

— „Giornale di Roma“ z 19. donosi o zamachu na życie podpułkownika Nordoni, jak następuje: Pana Nordoni napadł nagle zbójca z sztyletem w rękę w tej chwili, kiedy zamierzał udać się z pomieszczenia swego do biura policyi. Nordoni odskoczywszy na bok uniknął ciosu, i bronął się laską przed napastnikiem, który powtórnie nacierał nań sztyletem. Nareszcie począł zbójca uciekać, lecz ścigany przez pana Nordoni i przytrzymany. W więzieniu wymienił pięć osób, które go do skrytobójstwa tego najęły, płacać mu dziennie pół szkudi. Za spełnienie morderstwa obiecano mu było 200 szkudów. — Zbójca trudnił się zwykle rzemiosłem mularskim, i ma lat 32. Sztylet był zatruty. Pomiędzy uwięzionymi z tego powodu osobami znajduje się jeden urzędnik pocztowy usunięty od służby za czynny udział w rewolucyi. (Ll.)

Niemce.

(Sprawa ratyfikacyi prusko-duńskiego traktatu pokoju.)

Frankfurt, 22. lipca. Wyrzeczone w austriackiej cyrkularnej depeшы zdanie, że członkom federacyi niemieckiej pojedynczo nie przysługują ratyfikacya prusko-duńskiego traktatu pokoju, zyskuje nawet między państwami Unii stronników. Pierwszy z nich, który w tym duchu się oświadczył, jest Nassau. Jak słyszemy z wiarygodnego źródła, pismo korespondent „Allgemeine Ztg.“, wzbrania się Nassau stanowczo traktat ratyfikować. Oświadczenie w tej mierze posłano już do Berlina. Rządy plenum uważają wymaszzerowanie badeńskiego wojska za zerwanie federacyi. W tym względzie nie panuje już żadna wątpliwość. Przez to nowe zajście nieulażliwiło się wcale rozwiązanie kwestyi niemieckiej.

(Hohlfeldt, poseł duński.)

Mnichów, 23. lipca. Od kilku dni bawi tu duński poseł baron Hohlfeldt; już było kilka konferencyi między nim, prezydentem ministrów, tudzież innymi posłami mocarstw zagranicznych. Poseł który prosto przyjechał z Hanoweru, chce od niemieckich rządów federacyjnych wyjednać dla Danii pomyślną ratyfikacyę traktatu pokoju, wszelako, jak się zdaje, jeszcze nieporozumiał się dokładnie z dr. de Pfordten. Dla uzyskania pomyślniejszego rezultatu, czeka na powrót króla Jego Mości z Akwisgranu, który jednak wedle otrzymanych dziś wiadomości, jeszcze cokolwiek się przeciagnie. Uroczyste zamknięcie sejmku nienastąpi przed następną sobotą. — Ministerstwo wojny zajmuje się obecnie najszczególniej uzbrojeniem twierdzy Ingolstadt.

(Reskrypta ministerjalne do wydziału krajowego.)

Sztuttgart, 25. lipca. Według doniesienia w dzisiejszym „Staats-Anzeiger“ nadeszły do wydziału krajowego zgromadzenia od ministerjum dwa reskrypta, jeden względem zebrania się zupełnego wydziału dla ukończenia obrad nad nowym projektem do ustawy, a drugi względem jego oświadczenia o traktacie pokoju między Prusami i Danią. W pierwszym z nich uznano postępek wydziału za bezprawny, najprzód dla tego, bo zebranie się kompletnego wydziału pozostało bez oznajmienia, a powtóre dla tego, bo obrada wydziału rozwiązanego krajowego zgromadzenia nad projektem konstytucyi wyprzedza inicjatywę przyszłej reprezentacyi ludu i rządu. W końcu zagrożono za powtórzeniem tego postępowania energicznie wdać się w tę sprawę. — Drugi reskrypt wyraża zdziwienie, że wydział w taki sposób w duńskiej kwestyi pokoju naprzeciw rządowi wystąpił, i wyraz „niezawodnej nadziei“, że rząd temu traktatowi pokoju

nie da swego przyzwolenia, lecz że sprawę Szlezwig-Holsztyńską ciągle popierać będzie u innych rządów jako powszechną sprawę Niemiec, odpiera jako nieuprawnione wtarcanie się do władzy wykonawczej. Oba reskrypta datowane są z 23. lipca.

(Rozporządzenie badeńskiego ministerstwa spraw wewnętrznych.)

Karlsruhe, 23. lipca. W porozumieniu z władzami wojskowymi wydało ministerjum spraw wewnętrznych właśnie rozporządzenie względem handlu bronią i amunicją przez czas stanu wojennego. Handel przeto bronią bez poprzedniego pozwolenia — które wyjść ma od rządu obwodowego w porozumieniu z komendą policyi dystryktowej, zakazany jest bezwarunkowo. Przedaż broni przez handlujących bronią, rusznikarzy i płatnerzów dozwolona tylko dla tych, którzy wykazają się pisemnem pozwoleniem do posiadania broni. Każda broń dana rusznikarzom lub płatnerzom do naprawy lub wyczyszczenia albo też im odsprzedawana, ma być zatrzymana jeżeli oddawca nie wykazał się wspomnianem pozwoleniem, i w takim razie oddana do zwierzchności policyjnej z dołączeniem nazwiska oddawcy. Sprzedaż lub odstąpienie broni za granicę może wtenczas tylko nastąpić, jeżeli wyszło na to od rządu zagranicznego pozwolenie.

Handlujący bronią, płatnerze i rusznikarze są obowiązani, przedkładać co 3 miesiące zwierzchności policyjnej dokładny spis zasobnej u nich broni; zwierzchność zaś policyjna i komenda dystryktowej policyi mają opowaznienie do przedsięwzięcia rewizyi dla naocznego przekonania się o rzeczy. Osoby wspomniane mają także prowadzić osobny rejestr bieżącej u nich sprzedaży broni, i te również co 3 miesiące przedkładać zwierzchności policyjnej. Składy broni nie mające tyżyczącej się koncesyi podpadają konfiskacyi, a broń oddana będzie na koszt właściciela do schowku do w. książęcego arsenału. Wykraczający przeciw brzmieniu powyższego rozporządzenia tracą koncesyę, a nadto podpadną karze pieniężnej 100 fl., lub karze więzienia do 4 tygodni. (D.R.)

(Dalsze doniesienia z teatru wojny.)

Szlezwig, 25. lipca. Od dzisiejszego ranka sroży się okropna walka; o 3. godzinie zaczęła się kanonada, i trwa dotąd jeszcze, przynajmniej na lewym skrzydle w pobliżu Lürschau. Ze strony Szlezwig-Holsztyńskiej poległo niestety wielu, a mnóstwo jest rannych, lecz daleko więcej ze strony Duńczyków, mianowicie całe bagnisko pod Lusbach ma być zasłane Duńczykami, i wiele kawaleryi duńskiej dostało się do niewoli. Teraz o godzinie 12ej w południe, cofają się ścigani Duńczycy, podczas gdy wszystkie bagaży komendy jeneralnej, które dziś zrana tu zprowadzono, właśnie w tej chwili w północnym kierunku, dalej za armią odwożą. Z jeńców duńskich zprowadzono tu już do 300 ludzi, lecz i z naszych także miało się kilku szczególnie rannych, w pierwszej chwili dostać do niewoli duńskiej. Jenerał Willisen dowodzi centrum, von der Tann lewem, a jak mówią; von der Horst, prawem skrzydłem. W tej chwili przywieziono znów około 50 jeńców duńskich. Słychać, że jenerał von der Tann przełamał już prawe skrzydło Duńczyków.

Altona, 26. lipca. Po stoczony pod Szlezwigiem walce, która wczoraj do południa trwała, musieli Szlezwig-Holsztyńscy cofnąć się w porządku. Duńczycy wkroczyli wczoraj wieczór między 8 i 9 do Szlezwigu. Holsztyńscy skoncentrowali się około Sehstedt. W południe zabrakło amunicyi szlezwickiej 12stofuntowej bateryi, i w skutek tego zostało centrum przełamane. Szańce w Ekerförde mają być rozbrojone. Dwa lub trzy bataliony i znaczne oddziały dragonii, wkroczyły zeszłej nocy do Rendsburga, lecz mają dziś jeszcze o 10tej zrana wyruszyć dalej na północ. Wczoraj wieczór przyprowadzono około 400 jeńców duńskich do Rendsburga. Pomiędzy nimi było dwóch wyższych oficerów duńskich, a jednym z nich ma być pułkownik Baggesen. Wszystkie szlezwig-holsztyńskie bataliony były już w ogniu, a 15ty batalion był przedwczoraj przez cały dzień w ogniu. Amunicyę i magazyny uratowano przez spieszny odwrót. (P. S. A.)

(Z widowiska wojny.)

Z nad Elby dolnej, 25. lipca wieczór. Walka między Duńczykami a Szlezwig-Holsztynami rozpoczęta wczoraj natarczą podjazdową, zmieniła się dzisiaj w bój morderezy. Od dzisiejszego ranka od 3¹/₂ godziny wre bój o pozycyę pod Idstedt, z kąd chce nieprzyjaciel wyprzeć nas koniecznie, i napiera całymi siłami prowadząc w bój coraz nowe i liczne oddziały. Z obu stron działa artylerya morderezo, i obie armie liczą dziś zrana (8 godzina) wielu jeńców, rannych i poległych. Od 8—10 nastął był ogień działowy, lecz po godzinie 10 grzmiał tem straszliwiej. Według wiarygodnych doniesień (sięgających po czas blisko 11 godziny), los bitwy był niepewny, a pomimo męstwa i poświęcenia się naszych wojowników nie odnieśliśmy aż potąd najmniejszej korzyści. Według doniesień o godzinie późniejszych (aczkolwiek jeszcze nie sprawdzonych), miał „von der Tann“ komenderujący na lewym skrzydle rozbić prawe skrzydło nieprzyjacielskie i zadać mu ogromną klęskę, a kilka pułków duńskiej kawaleryi wpędzić na błota. Oddział duński stojący w Lusbach tak jak stracony. Do pół 11 godziny przystawiono do Szlezwiku 300—400 jeńców duńskich, mianowicie infanterzystów i strzelców. Z naszych stało w ogniu do 10 godziny: 5ty, 6., 7., 9., 10. i 12ty batalion, tudzież 2gi i 5ty korpus strzelców. Strażą przednią dowodzi pułkownik Gerhard, środkiem jenerał von Willisen, lewem skrzydłem von der Tann, a prawem von der Horst. Dzisiaj wieczór przywieziono pierwszy transport rannych, w liczbie 60. Jeden z nich zaręczał mi, iż bojowisko jest jakoby zasiane poległymi. Jakoż

i Duńczycy potykają się walecznie. Dowodzą nimi von Krogh, de Meza i Schleppegrell. Z ścieśnionem sercem oczekują dalszych doniesień, a niespokój ten powiększa się z każdą chwilą.

Strata naszych w rannych, poległych i wziętych w niewolę — miarkując ze wszystkich sprawozdań — musi być bardzo znaczna; daleko wszakże większa ma być strata Duńczyków. (D.R.)

Ekernförde, 26. lipca, jedenaście godzin przedpołudniem. Z zachodu są Duńczykowie w pochodzie. Znajdują się już w samym pobliżu miasta i niebawem tu wkroczą. Rzecz naturalna, że my natychmiast umknijemy w południową stronę. Nasze szanice są wysadzone w powietrze; z 16 dział zawieziono 2 do Frydrychsort, dla braku stosownego pociągu musieliśmy 14 pozostawić. Ale są zagwożdżone. Wojenny paropływ duński negocjował z Gefton. Zresztą w ostatnich dniach niemielimy tutaj żadnych duńskich okrętów wojennych; pogłoski, jakoby tu zaszyły potyczki, są bezzasadne.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 26. lipca.)

Met. Austry. $5\frac{0}{100}$ — $83\frac{3}{8}$; $4\frac{1}{2}\frac{0}{100}$ $73\frac{1}{2}$. Akcje bank. 1276. Sard. $33\frac{1}{2}$. Hyszp. $3\frac{0}{100}$ — 33. Polskie 300 — 137; 500 — $81\frac{5}{8}$.

Prusy.

(List pruskiego ministra spraw zewnętrznych do generała von Radewitz.)

Berlin, 27. lipca. List Jego Excelencji pruskiego ministra spraw zagranicznych do prezydującego w prowizorycznym kolegium książąt, generała dywizji Radewitz:

Ponieważ termin trzech tygodni, wyznaczony dla ratyfikacji traktatu pokoju z Danią od 2. do 23. b. m. upłynął, a jeszcze nie nadeszły od wszystkich niemieckich rządów oświadczenia; następnie ponieważ niektóre z nich wyraziły obawę przeciw zaproponowanej od królewskiego rządu formie ratyfikacji przez wszystkie rządy pojedyncze; przeto królewski rząd postanowił dla usunięcia wszelkiej tylko formalnej trudności, zrobić swoim uczestnikom w niemieckiej federacji dalszą propozycję, która jest zdolna te niedogodności uchylić. Jego król. Mość niewahałby się bynajmniej przyjąć pełnomocnictwo od wszystkich rządów do ratyfikacji w imieniu federacji niemieckiej; ale stosowniejszy podobno byłby inny sposób, którymby niemieckie rządy federacyjne zaopatrzyły prowizoryczną komisję związkową pełnomocnictwem ad hoc, by za powzięciem przekonaniem traktat pokoju ratyfikować.

Wydany w tej mierze wprost do rządów, dla przyspieszenia cyrkularz, załączam Waszej Excelencji w odpisie, dla przedłożenia go prowizorycznemu kolegium książąt, i ponowienia przytem prośby, by się członkowie jego do swoich przynależnych rządów o jak najprędszą odpowiedź w duchu tej propozycji wstawili.

Berlin, 25. lipca 1850.

Schleinitz.

Do Jego Excelencji Prezydującego w prowizorycznym kolegium książąt generała dywizji Radewitz.

(Zniesienie ograniczeń co do widymatu paszportów do Rosyi.)

Królewiec, 24. lipca. Według doniesienia cesarsko-rosyjskiej ambasady przy tutejszym król. dworze, zniesione są obecnie nakazane w najnowszym czasie ograniczenia widymatu paszportów, a widymowanie ich nastąpi według postanowień dawniejszych. (P.M.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 27. lipca.)

Dobrowolna pożyczka $106\frac{1}{2}$. Oblig. długu państ. $86\frac{1}{8}$. Akcje bank. 98. Pol. listy zast. $95\frac{3}{4}$. Pol. 500 — 81; 300 — $139\frac{3}{4}$; Frydrychsory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $11\frac{5}{8}$.

Tureya.

(Nieporozumienia między katolikami i ich duchowieństwem. — Flota francuska. Wojska tureckie obsadzają granicę serbską.)

Konstantynopol, 19. lipca. Zaszły nieporozumienia między zamieszkałymi tutaj katolikami a wyższem ich duchowieństwem zagnęły wysoką portę do wdania się w tę sprawę. Do papieża przesłano trzy petycje z 600 podpisami. — Flotę francuską widziano stojącą na kotwicach między Sycylią a Malta, turecką zaś zeglującą ku Malcie.

Z nad granicy tureckiej donoszą: Według wiarygodnych doniesień obsadzili wojska tureckie w nocy z 12. na 13. b. m. granicę serbską, poczawszy od Racza wzdłuż rzeki Dryny ku górze. Nadto miał Omer Basza wezwać rząd serbski do wysłania deputacji składającej się z kilku znakomitszych krajowców, dla naradzenia się wspólnego. Wątpią tu wszakże, aby wezwaniu temu zadość uczyniono. Słychać zresztą, iż środek ten nastąpił z powodu znacznego udziału Serbów w bułgarskim powstaniu. (O. Corpdz.)

(Uchwała względem sprawy kościoła heleńskiego.)

Konstantynopol, 13. lipca. Przeszłej soboty zapadła na tutejszym świętym soborze uchwała względem sprawy heleńskiego kościoła. Chcą przyznać heleńskiemu kościołowi niepodległość, pod warunkiem aby: 1) członkowie świętego synodu w Atenach przez kler byli obierani; a 2) aby prezydent świętego synodu nie był mianowany jak dotychczas przez rząd, lecz aby każdorazowy biskup Attyki był stałym prezydentem synodu na całe życie, i żeby nie mógł być

złożonym z urzędu. Ta organizacja nadałaby heleńskiemu kościołowi wielką niepodległość, ale zachodzi kwestya, czy grecki rząd na to przystanie. Grecki kościół nie ma tu tak wielkiej niepodległości, bo wiadomo, że Porta składa patriarchów z urzędu, i potwierdza nowo przez gminę obranych.

(Powstanie bułgarskie zupełnie przytłumione.)

Zemlin, 22. lipca. Powstanie w Bułgarii przytłumione już zupełnie. Komisarz porty zapewnił przez pośrednictwo rządu serbskiego wszystkim insurgentom bułgarskim zupełną amnestyę ze strony w. sułtana, zaczem Bułgarowie powracają nazad już do swoich siedzib, a mieszkańcom tamtejszym w ogólności poczyniono już teraz znaczne koncesye. Inne nastąpią później. Krążące tu wieści, jakoby Bułgaria miała być urządzona co do politycznej administracji na wzór Serbii, nie bardzo są prawdopodobne. Wszelakoż nadana amnestya i liczne koncesye stanowią jasny dowód, iż powstanie nie było wymierzone przeciw władztwu sułtana, lecz tylko przeciw ciemniemu agów i zubaszów, i że sułtan zamyśla szczerze położyć koniec tym nadużyciom. (Ll.)

Wiadomości handlowe.

(Targ na wełnę w Wrocławiu.)

Wrocław, 24. lipca. Zeszłego tygodnia był nasz targ na wełnę bardzo ożywiony i sprzedano 1300—1400 cetnarów. Najwięcej zakupili krajowi fabrykańci, tutejsi i Berlińscy spekulanci, jeden Wrocławski i jeden francuski komissant. Pierwsi zakupili najwięcej w pośledniejszym gatunku, tudzież znaczną ilość wełny węgierskiej; ostatni zaś cokolwiek wełny Szlązkiej i cienkiej jagnięcej wełny Poznańskiej. Za cienką Szlązką wełnę jednej strzyży płacono 79—86 tal. r.; za taką samą średniej cienkości 72—76; za szlązką wełnę jagnięcą 86—102; za taką samą grubszą 76—78; za dobrą Poznańską i cienką polską 72—76; za cienką polską wełnę jednej strzyży 68—70; za cienką węgierską 55—56 $\frac{1}{2}$; za rosyjską 49—51, za szlązką wełnę kręconą płacono 59 a za znaczną partycję polskiej cetnar po 46—47 $\frac{1}{2}$ tal. r. Zapasy nasze dopełniły się znowu znacznymi przywozami i podają obfity wybór we wszystkich gatunkach. (P. H. Z.)

Kurs lwowski.

Dnia 2. sierpnia.

W monecie konwencyjnej.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	27	5	30
Dukat cesarski	5	28	5	31
Półimperyal zł. rosyjski	9	26	9	29
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	40	1	41
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	98	25	98	40
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	98	40	99	10

(Kurs wekslowy wiedeński z 27. lipca.)

Amsterdam $160\frac{1}{2}$ p. 2. m. Augsburg $116\frac{3}{4}$ p. uso. Frankfurt $116\frac{1}{2}$ p. 3. m. Genua 135 p. 2. m. Hamburg $169\frac{3}{4}$ l. 2. m. Liworno 115 p. 2. m. Londyn 11.35 p. 3. m. Medyolan — —. Paryż 137 p. 2. m. Agio dukata ces. 21. Napoleondor. 9.22. Szufryn. 16.5. Agio srebra 16.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. sierpnia:

Pora	Barometr wmierze wiod. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 0 9	+16°	+23,4°	zachodni	poch. ☉
2 god. zr.	28 0 10	+23°	+14,8°	"	jasno "
10 g. w.	28 0 11	+15°		"	poch.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. sierpnia. Hr. Jabłonowski Ludwik, z Nastasowa. — PP. Podlewski Apolinary, z Rudy. — Kędzierski Jan, z Magierowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. sierpnia. Hr. Stecki Ludwik, do Sokolowa. — Hrabina Dzieduszycka Klaudia, do Sopochowa. — Hrabina Turkuł, do Krakowa.

TEATR.

Dziś: komedia niem. „Der Talisman.“
Jutro: komedia niem. „Das graue Haus.“

Subskrypcya na Kraków w Redakcyi gazety lwowskiej, ulica niższa Ormieńska Nr. 347.